

NOTRANJA MOLITEV

KISIK ZA VERNIKA

Urednika
p. Jacques Philippe
s. Anne de Jésus

Urednika
p. Jacques Philippe
s. Anne de Jésus

NOTRANJA MOLITEV

◇◇◇

KISIK ZA VERNIKA

ZALOŽBA
DRUŽINA

Ljubljana 2024

Kazalo

uvod		7
1	Zakaj si vzeti čas za notranjo molitev?	11
2	Milost in boj	19
3	Notranja molitev v šoli Karmela	27
4	Notranja molitev, dejanje vere	35
5	Notranja molitev, dejanje upanja	43
6	Notranja molitev in razpoložljivost za sprejemanje	49
7	Meditacija in kontemplacija	57
8	Molitev srca	65
9	Nameniti svoj čas notranji molitvi	73
10	Notranja molitev ali adoracija?	81
11	Notranja molitev in liturgija	89
12	Križ in molitveno življenje	99
13	Suhota in njeni vzroki	109
14	Duhovni boj in molitev	117
15	Notranja molitev v preizkušnjah	125

16 Akedia 135
17 Tišina in beseda 143
18 Vstopiti v svojo notranjost 151
19 Notranja molitev v vsakdanjem življenju 159

p. Jacques Philippe

Uvod

Ena največjih uslug, ki jo lahko naredimo današnjemu človeku, je prebuditi v njem željo po osebni molitvi, po »molitvi v tišini«, ki jo tako zelo priporočajo svetniki katoliške tradicije. Vsa obdobja duhovne prenove so se začela najprej z obnovo molitve. Cerkev se je v določenih obdobjih očistila nepotrebne navlake, ponovno odkrila svojo gorečnost, lepoto, evangeljsko vitalnost, svojo sposobnost biti prisotna v stiskah človeka, ker so možje in žene iskali Boga z vsem srcem ter čutili žejo po tem, da bi ga poznali in ljubili, in ker so želeli vstopiti z njim v zaupen in oseben odnos. Živ stik s skrivnostjo Boga v molitvi lahko prenovi Cerkev in reši svet. V molitvi najdemo dobre odgovore za izzive našega časa.

Nadvse pomembno je, da naslovimo žejo po srečanju z Bogom v molitvi in da predložimo sredstva, s pomočjo katerih zvesto vztrajamo pri uresničevanju

notranje molitve kljub neizogibnim težavam in bojem, ki jih pri tem srečamo. Številne metode meditacije, ki so danes na razpolago, pričajo o veliki žeji po notranjem življenju. Prav zato potrebujemo jasna in dostopna izhodišča, da bi molitev postala resnično srečanje z živim Bogom, izvir notranje preobrazbe, miru, svobodnejših odnosov z drugimi ter rastí v ljubezni. Ne moremo se zadovoljiti samo z nekaj vajami, ki bi nam na koncu prinesle le srečanje z nami samimi, namesto da bi nam odprle dostop do skrivnosti Boga.

Ta knjiga ni sistematičen priročnik o molitvi, temveč je sestavljena iz zaporednih kratkih poglavij, ki so jih uredili različni avtorji, vsi člani Skupnosti blagrov. Na začetku so bila ta besedila namenjena za spodbudo in za hrano bratom in sestram te skupnosti za življenje tihe notranje molitve, ki je glavni vidik njihove poklicanosti. Zdelo se nam je, da bi bilo lahko uporabno, če bi jih objavili kot kažipot in spodbudo za druge ljudi pri njihovi osebni molitvi. Vsako poglavje vsebuje razlago o določenem vidiku notranje molitve, ki pomaga zbrati glavne spodbude za zvestobo molitvi, prikazati, kaj molitev zaobjema in kaj pomaga preiti ovire na tej včasih težki poti.

Poglavja vsebujejo tudi citate bogate cerkvene tradicije, uporabne nasvete ter reference v pomoč za poglobitev vsake teme.

Naj ta knjiga pomaga bralcem začeti živeti Jezusovo povabilo iz evangelija, naj »vedno molijo in se ne naveličajo« (Lk 18,1), ter jim pomaga doživeti izkušnjo Božje bližine, Njegove prisotnosti v naših srcih, pomaga naj jim ohraniti živ odnos z Njim, ki mu je mogoče prenoviti vse stvari, ker je »pot, resnica in življenje« (Jn 14,6).

s. Claire od Odrešenika Galle (du Rédempteur)

II
Notranja molitev in liturgija

»Vstop v notranjo molitev je podoben začetku evharistične liturgije: treba je 'zbrati' srce, postaviti vse svoje bitje pod nagibanje Svetega Duha, prebivati v Gospodovem bivališču – to smo mi sami –, prebuditi vero, da bi vstopili v navzočnost njega, ki nas čaka, da bi odvrgli svoje maske in obrnili svoje srce h Gospodu, ki nas ljubi, da tako sebe spet izročimo njemu kot daritev, ki jo je treba očistiti in preoblikovati.«[43]

Bežen pogled na notranjo molitev in liturgijo bi hitro označil obe kot dve oddaljeni, celo nasprotni si stvarnosti. Notranja molitev je predvsem osebna molitev – zasebna –, pri kateri imata tišina in usmerjenost v notranjost posebno mesto – privilegirano –, liturgija

[43] Katekizem Katoliške Cerkve, št. 2711, Ljubljana: Slovenska škofovska konferenca, 1993. Od zdaj KKC.

pa je molitev skupnosti – javna molitev Cerkve –, ki jo obhajamo kot obred, ki je sestavljen iz kretenj, besed in pesmi. Kljub temu se notranja molitev in liturgija dopolnjujeta, druga drugi služita in se nanašata druga na drugo.

Dialoška dimenzija

Notranjo molitev in liturgijo združujeta ista dinamika in isti cilj: odnos in združitev z Bogom. Tako je notranja molitev glede na slavno definicijo sv. Terezije Ávilske nič drugega kot »prijateljsko srečavanje in zaupen pogovor z njim, ki o njem vemo, da nas ljubi«.[44] Liturgija pa je, kot pravi Katekizem Katoliške Cerkve, »srečanje Božjih otrok z njihovim Očetom, v Kristusu in Svetem Duhu, in to srečanje se izraža kot pogovor, z dejanji in besedami«.[45] Tako pri notranji molitvi kot pri liturgiji srečamo dialoško dimenzijo, ki je v srcu razodetja.[46] Ta dimenzija, ki je očitna v pogovoru ena na ena, srce srcu notranje molitve, je prav tako sestavni del liturgije, kjer se izraža preko vzklikov, pesmi in molitve. Pri liturgiji

[44] Terezija Ávilska, LŽ, 8. poglavje, 5.
[45] KKC, št. 1153.
[46] Glej *Dei Verbum*, št. 2.

je glas vernikov privilegiran instrument srca vernika, ki odgovarja Bogu, neveste svojemu Ženinu, otroka svojemu Očetu. Joseph Ratzinger poudarja: »Ta zgradba govora in odgovora, ki je bistvena za liturgijo, upodablja temeljno zgradbo razodevanja kot takega, v katerem spadata skupaj beseda in odgovor, govorjenje Boga in sprejemajoče poslušanje neveste, Cerkve.«[47]

Bodoči papež Benedikt XVI. spomni tudi na to, da je tišina v liturgiji potrebna za dialog med Bogom in človekom: »Govorečemu Bogu odgovarjamo s petjem in molitvijo, toda največja skrivnost, ki presega vse besede, nas kliče tudi k molku.«[48] Tako kot pri notranji molitvi tudi pri liturgiji »molk [...] omogoča zares globoko in osebno soudeleženost, saj nam daje, da Božjo besedo poslušamo v notranjosti«.[49]

[47] Joseph Ratzinger. *Duh liturgije*. Maribor: Slomškova založba, 2014, str. 177.

[48] Joseph Ratzinger, prav tam, str. 178.

[49] *Poročilo o verskem stanju*, Vittorio Messori se pogovarja z Josephom Ratzingerjem. Ljubljana: Družina, 1993, str. 106.

Kjer obred predvideva tišino,[50] se pojavlja izziv, kako priti do »napolnjene tišine«.[51] Taka tišina ni »odsotnost govora in dejavnosti«, niti taka, v kateri »nas obide tisoč misli in želja« ali pa »zgolj odmor« med liturgijo.[52] Liturgična tišina je sorodna tišini notranje molitve. Sestavljajo jo zbranost, notranji mir, pozornost na bistveno, notranji pogovor z Gospodom.

Liturgija: izvir in cilj vsake molitve

Liturgija kot udeležba pri Kristusovi molitvi, ki po Svetem Duhu naslavlja Očeta, ter kot obhajanje Kristusove skrivnosti je izvir in cilj vsake molitve.[53] To dela molitev krščansko – Jezus je njeno središče v vseh svojih skrivnostih in nas vodi k Očetu. Enaka kristocentričnost je zaobjeta v karmelski notranji molitvi, ki je zelo pozorna na sveto Kristusovo človeškost kot pot do preobrazujočega združenja s trikrat svetim Bogom.

[50] Glede različnih trenutkov tišine, predlaganih v liturgiji, glej. J. Ratzinger, *Duh liturgije*, op. cit. str., 176–183.
[51] J. Ratzinger, *Duh liturgije*, op. cit., str. 183.
[52] J. Ratzinger, prav tam, str. 178.
[53] Glej KKC, št. 1073 in 2655.

Različni sestavni deli liturgije, ki jih navdihuje ali pa so vzeti iz Božje besede (branje, psalmi, molitve, himne itd.), »razodevajo smisel skrivnosti, ki se obhaja, pomagajo k razumevanju psalmov in pripravljajo na tiho molitev«.[54] »Lectio divina, kjer Božjo besedo beremo in premišljujemo, da bi postala molitev, je tako zakoreninjena v obhajanje bogoslužja.«[55]

Živeti liturgijo s srcem

Kakovost našega molitvenega življenja, naše notranje molitve, ima vzročno-posledično vpliv na način, na katerega živimo liturgijo. Liturgija spodbuja harmonijo, ujemanje med zunanjo dimenzijo obreda (oznanjevanje Božje besede, ustne molitve, pesem, kretnje) in našim srcem, našo globino: »Opravljanje molitvenega bogoslužja zahteva [...] usklajevanje glasu s srcem, ki moli«;[56] in notranja molitev izpolnjuje to zahtevo.

Notranja molitev je naklonjena liturgiji, ki je obred v duhu in resnici, kraj srečanja, združenja z Bogom in posvečevanja človeka. Katekizem Katoliške

[54] KKC, št. 1177.
[55] KKC, št. 1177.
[56] KKC, št. 1176.

Cerkve tako navaja, da »molitev ponotranja in usvaja bogoslužje med obhajanjem in po njem«.[57]

Zato notranja molitev, zbranost in pozornost na Božjo prisotnost pred, med in po evharističnem slavju liturgiji omogočajo, da v našem življenju obrodi sadove milosti.

Moliti brez prestanka

Tako kot čas, namenjen notranji molitvi, počasi prepoji ves človekov obstoj z duhom molitve, tako tudi čas, namenjen evharistiji in molitvenemu bogoslužju, postopoma preoblikuje vse življenje v liturgijo, kot o tem pričuje cistercijan p. André Louf.

»Vsa avtentična liturgija teži k temu, da se počasi razširi na vse, da se preko dneva podaljša in preplavi vsa mogoča mesta, ves čas, vse kraje, še posebej pa srca molivcev. Avtentična liturgija vedno obrodi sadove izven same sebe. Vpliva na življenje in teži k temu, da ga popolnoma preoblikuje v neprestano liturgijo.«[58]

[57] KKC, št. 2655.

[58] André Louf, L'oeuvre de Dieu, un chemin de prière (Božje delo, pot molitve), Lethielleux, 2005.

To, kar je tukaj rečenega o liturgiji, lahko brez težav prenesemo tudi na notranjo molitev, ker avtentična notranja molitev vedno prinese sadove izven same sebe. Vpliva na življenje in teži k temu, da ga popolnoma preoblikuje v nenehno molitev. Konstitucija o svetem bogoslužju drugega vatikanskega cerkvenega zbora med drugim pravi: »[…] molitveno bogoslužje [je] kot javna molitev Cerkve tudi vir pobožnosti in hrana za osebno molitev […].[59]

Lahko torej opazimo, da sta notranja molitev in liturgija notranje povezani in se hranita druga v drugi. Zahvalimo se Bogu za lepoto klica, ki nas kliče k iskanju Njega in vstopanju v občestvo z njim v vseh okoliščinah!

Apoftegma[60] 20. stoletja

»V neki stari katedrali […] je častitljiv zbor kanonikov zaposlen z molitvijo brevirja. Nenadoma prihrumi huda nevihta. Drug za drugim si sledijo strele in grom, vse se prepleta. Kratek drget na koru in dekan kapitlja, močno ganjen, naredi znamenje z roko in

[59] *Konstitucija o svetem bogoslužju* (Sacrosanctum Concilium), št. 90, str. 84. Ljubljana: Nadškofijski ordinariat, 1980.

[60] Izraz se prvotno uporablja za izreke puščavskih očetov (op. prev.).

zakliče svojim sobratom: 'Prenehajmo z brevirjem, moji bratje, da bi za trenutek molili.'«[61]

To apoftegmo nam je zaupal p. André Louf v uvodu svoje knjige o liturgiji kot poti molitve …, kajti, kot je zapisal, so takrat »ravno kanoniki imeli nemalo težav pri odkrivanju povezanosti med liturgijo in molitvijo«.[62] Molimo, da ne bi to doletelo tudi nas!

[61] André Louf, prav tam, str. 7–8.
[62] André Louf, prav tam, str. 7–8.

Jacques Philippe in Anne de Jésus, urednika
NOTRANJA MOLITEV, KISIK ZA VERNIKA

Naslov izvirnika: L'oraison, Oxygène du croyant
© Éditions des Béatitudes, 2023
© za slovensko izdajo: *Družina d. o. o., 2024*
Svetopisemski navedki so vzeti iz uradnega prevoda Katoliške Cerkve v Sloveniji
© 2024, Slovenska škofovska konferenca

Vse pravice pridržane.

Prvi natis

Prevod: *s. Snežna Poljanšek*
Urednica: *dr. Tina Osterman*
Jezikovni pregled: *Mojca Pipan*
Korektura: *Lejla Križanič Krk*
Oblikovanje in prelom: *Klemen Kunaver*
Izdala in založila: *Družina d. o. o.*
Zanjo: *Tone Rode*
Tiskano po naročilu
Ljubljana 2024

CIP - Kataložni zapis o publikaciji
Narodna in univerzitetna knjižnica, Ljubljana

27-532.4

NOTRANJA molitev - kisik za vernika / urednika Jacques Philippe, Anne de Jésus ; [prevod Snežna Poljanšek]. - 1. natis. - Ljubljana : Družina, 2024

ISBN 978-961-04-1136-9
COBISS.SI-ID 212856835

Ena največjih uslug, ki jo lahko naredimo današnjemu človeku, je prebuditi v njem željo po osebni molitvi, po »molitvi v tišini«, ki jo tako zelo priporočajo svetniki katoliške tradicije. Vsa obdobja duhovne prenove so se začela najprej z obnovo molitve. Cerkev se je v določenih obdobjih očistila nepotrebne navlake, ponovno odkrila svojo gorečnost, lepoto, evangeljsko vitalnost, svojo sposobnost biti prisotna v stiskah človeka, ker so možje in žene iskali Boga z vsem srcem ter občutili žejo po tem, da bi ga poznali in ljubili, in ker so želeli vstopiti z njim v zaupen in oseben odnos. Živ stik s skrivnostjo Boga v molitvi lahko prenovi Cerkev in reši svet. V molitvi najdemo dobre odgovore za izzive našega časa.

(*iz uvoda p. Jacques Philippa*)

9 789610 411369

19,90 €

ZALOŽBA DRUŽINA